

Man gik derefter til:

Anden Behandling af Forslag til Lov om Oprettelse af en Erhvervenes Laanefond.

(Første Behandling findes i Tidenden Sp. 1373).

Der var ikke stillet Ændringsforslag.

Lovforslagets Paragraffer og Spørgsmaalet om dets Overgang til tredje Behandling sattes til Forhandling under eet.

Ingen bad om Ordet.

Lovforslagets §§ 1—4 (se Tillæg C. Sp. 999) samt dets Overgang til tredje Behandling vedtoges uden Afstemning.

Derefter foretoges:

Første Behandling af Forslag til Lov om Ændringer i Lovene Nr. 39 af 24. Marts 1899 og Nr. 101 af 22. April 1904 om Tilvejebringelse af Jordlodder for Landarbejdere.

(Lovforslaget findes i Tillæg C. Sp. 1001).

Lovforslaget sattes til Forhandling.

Landbrugsministeren (Madsen-Mygdal): I de to første Udstykningslove, nemlig Loven af 24. Marts 1899 og den næste af 22. April 1904, var der indført den Bestemmelse, at Ejeren af et Hus, som er oprettet i Henhold til disse Love, ikke maa pantsætte sin Ejendom, saa længe Statskassens Tilgodehavende ikke er nedbragt til Halvdelen af Ejendommens oprindelige Laanesum. I de følgende Udstykningslove er denne Bestemmelse ikke opretholdt, og Lovgivningsmagten har derved anerkendt, at en saadan Bestemmelse ikke er paa krævet og ikke har med Varetagelsen af noget Samfundshensyn at gøre. Det maa imidlertid anses for overordentlig uheldigt, at Ejerne af de først oprettede Husmandsbrug har en saadan Indskrænkning i deres Dispositionsret, og det er saa meget mere uheldigt, som det nuværende Prisniveau, der jo er meget forskelligt fra det Prisniveau, der fandtes omkring ved Aarhundredskiftet, medfører, at disse Ejendomme ikke lader sig belaané. Det betyder da, at for saa vidt en Ejer af et af disse først oprettede Stats-huse paa Grund af Sygdom eller Alder maa afhænde Bruget — og nu er der jo gaaet

saa mange Aar, at det allerede er sket i mangfoldige Tilfælde — eller ønsker at skifte med sine Børn eller paa anden Maade gøre sin Værdier op, saa sidder han ikke ved sin Ejendom som en almindelig Husmand, der har erhvervet sin Ejendom paa samme Tid. Dette er egentlig at deklassere ham og til ingen paa viselig Nytte, hvad jo ogsaa Rigsdagen har erkendt, ellers vilde den vel have opretholdt Bestemmelsen i de følgende Udstykningslove. Fra Landbrugsministeriets Side er der for disse to Loves Vedkommende givet Dispensation, men det er draget i Tvivl, hvorvidt Ministeriet havde Ret til at dispensere paa den Maade, og det Tilfælde har naturligvis foreligget adskillige Gange, at saadanne Ejendomme er blevet solgt og omprioriteret. Jeg maa derfor mene, det er rigtigt, at der herom bliver vedtaget en ren og klar Lovbestemmelse, og det foreliggende Lovforslag gaar da ud paa, at den nævnte Indskrænkning i Retten til Pantsætning af de i Henhold til de to nævnte Love oprettede Husmandsbrug ophæves.

Jeg skal med disse Bemærkninger anbefale Lovforslaget til velvillig og hurtig Behandling.

Rasmus Nielsen: I den først vedtagne Lov om Jord til Landarbejdere var der, som omtalt af den højtærede Landbrugsminister, en Bestemmelse om, at Ejeren af en saadan Ejendom, hvortil der var ydet Statsstøtte, ikke kunde pantsætte eller afhænde den, medmindre Laanebeløbet var nedbragt til under Halvdelen. Denne Bestemmelse, som gik igen i Loven af 1904, blev ikke opretholdt i de senere Love, og Lovgivningsmagten har saaledes allerede forlængst været klar over, at Bestemmelsen ikke havde nogen praktisk Betydning. Af de Oplysninger, som nu er givet af den højtærede Landbrugsminister, fremgaar det klart, at man ogsaa under de nuværende Forhold erkender, at Bestemmelsen ikke har nogen praktisk Betydning, hvorfor man da ogsaa foreslaar den strøget. Jeg skal med disse Bemærkninger paa Partiets Vegne anbefale det foreliggende Lovforslag til hurtig og velvillig Behandling.

Jensen (Aale): Det foreliggende Lovforslag er meget kort i sin Tekst, men kan jo faa ret vidtrækkende Følger. Det er rigtigt, som den højtærede Minister sagde, at mange af de Landarbejdere, der i sin Tid fik Husmandsbrug oprettet, nu har afstaaet deres Ejendomme til Arvinger eller har solgt dem til andre; en Del af dem har ogsaa